

27 września 2022r. w ramach KWRiST odbyło się posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na posiedzeniu rozpatrzano informację nt. Krajowego Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-27. Zajął się tym wiceminister Ryszard Bartosik.

Projekt zaakceptowała KE, a od 2023 rozpocznie się jego wdrażanie. W Polsce obszary wiejskie i tereny rolne zajmują odpowiednio 85% i 52% powierzchni kraju. Wieś zamieszkuje ok. 15 milionów osób, czyli 38% ogółu ludności Polski. W całym kraju jest ok. 1,4 mln gospodarstw rolnych.

Plan będzie wspierać zrównoważony rozwój polskich gospodarstw, sektora przetwórstwa oraz poprawę warunków życia i pracy w małych miejscowościach wiejskich.

- Wspierane będą zrównoważone metody gospodarowania, przyjazne klimatowi i środowisku. Chodzi o ochronę wody, gleby i powietrza oraz dbanie o bioróżnorodność.
- Plan sprzyjać będzie produkcji i wykorzystaniu energii odnawialnej. Wzmacniana będzie różnorodność gospodarcza, w tym biogospodarka.
- Zwiększy się aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców obszarów wiejskich, szczególnie osób z grup wykluczonych.
- Upowszechniane i wdrażane będą rozwiązania naukowe i innowacyjne, w tym cyfrowe, usuwające bariery rozwojowe wsi i rolnictwa.

Pomoc obejmie konkurencyjne rolnictwo zapewniające długoterminowe bezpieczeństwo żywnościowe.

- Instrumenty Wspólnej Polityki Rolnej wspierać będą dochodowość i odporność szczególnie mniejszych gospodarstw.
- Jednym z podstawowych elementów przyczyniających się do utrzymania żywotności ekonomicznej gospodarstw są płatności bezpośrednie. Rozwiązania w ramach systemu płatności bezpośrednich na lata 2023-2027 zaprojektowane zostały w Polsce w taki sposób, aby w szczególności wspierać właśnie małe i średnie gospodarstwa rolne zaliczane do gospodarstw rodzinnych. Od 2023 r., dzięki utrzymaniu uzupełniającej płatności podstawowej oraz zwiększeniu środków na płatność redystrybucyjną średni poziom wsparcia na hektar w gospodarstwach do 50 ha (97% gospodarstw) będzie wyższy od średniej dla UE.
- Zdecydowano o utrzymaniu wsparcia związanego z produkcją we wszystkich dotychczas wspieranych sektorach. Celem tego wsparcia jest zwiększenie konkurencyjności w tych sektorach, które napotykają trudności, a także są istotne ze względów społeczno-ekonomicznych lub środowiskowych. Płatności te mają duże znaczenie w systemie wsparcia gospodarstw rodzinnych, a także dla utrzymania różnorodności unijnej produkcji rolnej, czy utrzymania miejsc pracy w rolnictwie oraz zrównoważonych systemów produkcji. Poza płatnościami bezpośrednimi realizowane będzie wsparcie inwestycyjne oraz dotyczące zarządzania ryzykiem i zapobiegania ASF.
- Wspierana będzie lepsza organizacja łańcuchów dostaw, rozwój małego przetwórstwa oraz uczestnictwo w krajowych i unijnych systemach jakości produkcji żywności.
- Uzupełniająco inwestycje obejmą przetwórstwo i wprowadzanie produktów do obrotu. Planuje się także dalszą poprawę struktury agrarnej.
- Kontynuowane będzie wsparcie na rzecz wymiany pokoleniowej, w szczególności poprzez wsparcie dla młodych rolników.
- Kontynuowane będzie też wsparcie powierzchniowe dla rolnictwa ekologicznego uwzględniające jednak nowe rozwiązania i uproszczenia tak aby w jak największym stopniu przyczynić się do osiągnięcia celu Europejskiego Zielonego Ładu w zakresie wzrostu powierzchni użytków rolnych

objętych ekologicznymi metodami produkcji.

- Wdrażane także będzie wsparcie dotyczące dobrostanu zwierząt ale w szerszym niż obecnie zakresie – obejmie nowe grupy zwierząt tj. kury nioski, brojlery, indyki, opasy, kozy i konie. Kontynuacja wsparcia wynika z potrzeby zapewnienia zwierzętom gospodarskim lepszych warunków bytowych i stanowi odpowiedź na oczekiwania społeczne w zakresie.

Wspierana i wzmacniana będzie ochrona środowiska, w tym różnorodność biologiczna.

- Zaproponowano działania rekompensujące rolnikom stosowanie podwyższonych norm w produkcji rolniczej. Chodzi o przyjazne dla środowiska metody produkcji, które ograniczają emisje CO₂, poprawiają jakość gleb, wód oraz zwiększą retencję wody.
- Wspierane będą inwestycje związane z powtórным obiegiem wody i ograniczaniem zużycia energii w produkcji.
- Plan zakłada zwiększenie lesistości, poprawę stanu lasów w Polsce oraz wzmocnienie ich bioróżnorodności. Uzupełniająco, planowane są działania szkoleniowo-doradcze dla rolników, a także edukacyjno-informacyjne dla konsumentów żywności i dla społeczności lokalnych. W ramach innych programów krajowych i UE zaplanowano także wsparcie na rzecz ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym działania edukacyjne.

Wzmacniana będzie struktura społeczno-ekonomiczna obszarów wiejskich.

- W Planie realizowane będą interwencje zachęcające do podejmowania działalności gospodarczej poprzez tworzenie i rozwój działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.
- Wdrażana będzie koncepcja smart villages (inteligentne wioski), mająca na celu wykorzystanie wiedzy lub innowacji w poszukiwaniu rozwiązań m.in. w obszarach: poprawy jakości życia, ograniczenia depopulacji, niekorzystnych trendów demograficznych, podniesienia jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa, poszanowania środowiska lokalnego, niewystracającej liczby miejsc pracy czy wykluczenia cyfrowego
- Realizowane będą także inwestycje w infrastrukturę techniczną mniejszej skali.
- Wsparcie będzie dotyczyć produkcji bezpiecznej żywności, w tym ograniczenia użycia pestycydów.

Budżet

- Budżet Planu Strategicznego w latach 2023–2027 to ponad 25 mld euro, z czego na płatności bezpośrednie przeznaczonych zostanie ponad 17 mld euro.